

ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 3

CHOJNICE, dnia 4-go marca 1926 r.

Nr. 9.

Akcja nawozowa Banku Rolnego.

Bank Rolny nawiązał ostatnie pertraktacje z fabryką nawozów w Chorzowie. Spodziewane jest, że Bank sfinansuje część wiosennej produkcji fabryki chorzowskiej i przyjmie zarazem delekedor. Na akcję tą Bank otrzymał 2 miliony kredytu z Banku Polskiego i spodziewa się otrzymać jeszcze 1 milion w marcu. Prócz tego Bank będzie mógł użytkować aprowizowane w Banku Gospodarstwa Krajowego kredyty Chorzowa do wysokości 3 400 tysięcy złotych. Ogólna akcja nawozowa Państwowego Banku Rolnego zamknęła się sumą ok. 7 mil. zł i obejmie między innymi około 17 000 ton azotniaku. Sprzedaż azotniaku jest wznowiona, ponieważ sam Oddział poznański Banku Rolnego określił zapotrzebowanie tej dzielnicy na przeszło 15 000 ton. Rolnikom ma być zagwarantowany 9 cto miesięczny kredyt w ten sposób, że Bank biorąc na siebie delekedor tj. zwalniając z fabryki nawozu ryzyka zagwarantuje zarazem rolnikom wymianę z trzymiesięcznych wekeli za które będą nawozy. Dzięki temu rolnicy unikną ryzyka, że należność będzie od nich ściągana przed upływem 9 cto miesięcy. Ponadto Bank stara się znieść progresywność rabatów stosowaną przez Chorzów (od 45 złctego do 26 zł tych za tonę), krzywdzącą drobne rolnicze organizacje. Bank prowadzi jeszcze pertraktacje z Kaluszem o mniej więcej 10 000 ton soli potasowych, ocenianych w przybliżeniu na 0,5 mil. zł. Ponadto Bank zakupił na Górnym Śląsku sole potasowe kaimit i to maszynę w ilości i około 3 500 ton i zamierza sam zająć się dostarczaniem nawozów w te okolice, gdzie nie ma organizacji handlowych, które podjęłyby się sprowadzania i rozprzedawania nawozów. W toku są również pertraktacje z przedstawicielami Związku Fabryk Superfosfatu.

Jak zima wpłynie na urodzaje ?

Na podstawie sprawozdań korespondentów rolnych, Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, że miesiąc styczni pod względem warunków atmosferycznych niewiele różnił się od poprzedniego miesiąca. Temperatura średnia w całej Polsce była wyższą o 1 do 2 st. od normalnej wieloletniej za wyjątkiem rejonów białostockiego i pińskiego, gdzie temperatura była niższą (bardzo zresztą nieznacznie) od normalnej wieloletniej.

Opady były skąpe, szczególnie w południowej części kraju, tudzież w woj. warszawskim i polickim, gdzie osiągały od 60 do 75 proc. Nadwyżka jedynie w zachodniej części kraju oraz woj. białostockim. Powyższe warunki pozostały bez ujemnego wpływu na wegetację ozimie, których stan w stosunku do ubiegłego miesiąca pozostał bez zmiany i przedstawiał się w stopniach kwalifikacyjnych (5—oznacza stan wyborowy: 4—dobry; 3—średni, przeciętny; 2—mierny; 1—sły) dla całej Polski następująco: pszenica ozima 3,3 żyto ozime 3,3.

O co się tyczy mrozów, które objęły Polskę od połowy stycznia mniej więcej do 25 tegoz miesiąca, to sprawozdawy Głównego Urzędu Statystycznego ujemnego ich wpływu na zasiewy stwierdzić jeszcze nie mogli.

Stacje obserwacyjne pszczelarskie.

W „Bartaku Wielkopolskim” w artykule dłuższym, rozwodzi się p. Łukomski o stacjach obserwacyjnych pszczelarskich, które w Polsce zostały poraz pierwszy uruchomione w Poznańskim w roku 1906 na wzór stacji podobnych szwajcarskich.

W r. 1917 mieliśmy stacji tych 83, niestety w czasie europejskiej wojny wszystkie były nieczynne. W ostatnim roku wznowiono czynność 5 takich stacji i odąd liczba ich stale wzrasta. Stacje utrzymuje Związek Pszczelarzy. Głównym ich zadaniem, to całoroczna obserwacja pna na wadze decydującej dla poznania warunków pożytku pszczelnego danej okolicy. Na podstawie tychże obserwacji rysuje się mapa dla pszczelarzy z których wynika, gdzie się najlepiej oplaca hodować pszczoł. Niemniej kierownik stacji obowiązuje jest obserwować, jaki wpływ wiewierają na pszczoły warunki klimatyczne — temperatura opady i wiatry, co także jest cenym przyczynkiem dla bartników. Bardzo są cenne także uwagi porównawcze, dotyczące rasy pszczoł, wieku i jakości matki, budowy uli, ochrony zimowej oraz jakości pokarmu. Ogólny cel stacji pszczelarskich to pobudzenie pszczelarzy do racjonalnej gospodarki w ulach oraz danie ogólnego poglądu na rozwój i stan pszczelarstwa w kraju.

Stan zadrzewienia dróg w Polsce.

Według zestawienia Ministerstwa Robót Publicznych dla pełnego zadrzewienia wszystkich dróg wojewódzkich i powiatowych w Polsce potrzeba 13 milionów drzewek. Obecnie stan ten przedstawia się bardzo nierównomiernie. Najwyższy procent zadrzewienia wykazują drogi pomorskie (95 proc), następnie najlepsze przypada w udziale Województwu Poznańskiemu (90 proc.), Śląsk przedstawia się cyfrą 80 procent. W Warszawskiem i Lwowskiem obsadzonych jest drzewami już tylko 45 proc. dróg, Krakowskie i Lubelskie reprezentuje cyfrą 40 proc., Kieleckie i Stanisławskie, Tarnopolskie i Białostockie 30 proc., Wołyńskie, Łódzkie i Polskie 25 proc., Wileńskie 15 proc., Nowogrodzkie 10 procent, a Wołyń zaledwie 5 procent.

Ile jaj podkładać do wylęgania ?

Indyki: 25 jaj kurczych, albo 21 kaczych, albo 17 gęsi, albo 10 indyjoz, albo 25 perliczych.

Kury ciężkiej rasy: 17 jaj kurczych, albo 18 kaczych, albo 8 gęsi, albo 11 indyjoz, albo 17 perliczych.

Kury średnie: 15 jaj kurczych, albo 10 kaczych, albo 7 gęsi, albo 9 innych, albo 15 perliczych, albo 9 indyzych, albo 16 perliczych.

Kury drobne: 13 jaj kurczych, albo 7-8 kaczych, albo 5-6 gęsi, albo 8 indyzych, albo 11-13 perliczych.

Perlice: 17 jaj kurczych, albo 11-13 kaczych, albo 7-8 gęsi, albo 9 indyzych, albo 13-15 perliczych.

Kaczki: 11-13 jaj kaczych.

Gęsi: 9-10 jaj gęsi.

Wszechstronne wykorzystanie torfowisk.

Znaczne obszary torfowisk w Polsce, które nie zawsze nadają się na eksploatację torfu można także obsewac konopiami, to jest rośliną, która wymaga dużej ilości azotu w glebie i dlatego udaje się znakomicie na ziemi torfistej. Wprawdzie konopie, wyrosłe na torfie, są nieco gorsze w gatunku, ale są tak bujne, że znaczenie przewyższają urodzaj na lnych gruntach. Konopie zachowują bardzo dobre struktury ziemi i oceniają osłkowić ziemię, nisząc doskonałe chwasty. Na oznaczeniu plantacji konopnych na torfowiskach zwrócił uwagę w dziele swoim „Der deutsche Hanf”, Niemiec dr. Hauser. Dowodzi on, że w pewnym majątku w Brandenburgji z 1 ha torfowiska uzyskano 82 q włókien konopnych i 184 q nasienia. Najlepiej nadaje się pod uprawę konopi torfowisko nizinne, musi ono jednakże pozostać w pewnej kulturze, aby sprzęt był dobry. W owym majątku, podawanym jako wzór przez dr. Hausera, uprawia się konopie na przemian z kartoflami.

Tępienie berberysu obowiązkiem rolników.

Wojewoda Poznański zarządził na podstawie prawa pruskiego z roku 1883 w porozumieniu z Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, że każdy rolnik obowiązany jest tęcić berberys (kwaśnicę pospolitą. Berberis vulgaris) rosnący w bezpośrednim sąsiedztwie pól uprawnych, a więc na łąkach, rowach drogowych polnych, na skrajach lasów i zagajników, w pafowach i dolinach rzecznych, ogródkach i t. p. Jak wiadomo, roślina ta przyczynia się do rozpowszechnienia u zbóż rdzy kreskowej. Rozporządzenie nie dotyczy krzewów berberysu rosnących w glebi lasów w ogrodach i parkach zdala położonych od pól uprawnych. Tępic należy bezwzględnie rośliny już na przestrzeni 10 m. od pola i w tym celu trzeba ją wykopać wraz z korzeniami i ich odroślami, bo berberys łatwo odrasta. Właściciele, dzierżawcy i użytkownicy majątków nie wypełniając powyższego rozporządzenia narażają się na grzywnę 60 złotych lub odpowiednią ilość dni aresztu.

Jakie ziarno siał należy?

Każde ziarno przeznaczone do siewu powinno być odkażone przez użycie stosownej zaprawy aby uniknąć szkód powstałych ze śnieci, głowni, sporyszu etc. Gospodarzu, bacz na to, by ziarno twoje do siewu, było dorodne i ciężkie. Ziarnka pojedyncze powinny być jednakowej wielkości i wagi, bez żadnej domieszki

ziarn obcych, bez groszku, kąkolu, czosnyku i innych chwastów, które rolnikowi, nie posiadającemu specjalnych kosztownych przyrządów do czyszczenia, wydzielić trudno od ziarn zbożowych. Jeżeli takie nasienie zanieszyszone lub mniej dorodne macie użyć do siewu to lepiej sprzedajcie je, a kupcie nawet za podwojną cenę zboże czyste i dorodne. Na zgromadzeniach rolniczych, w których udział bierzecie, postawcie wniosek, by Towarzystwo wasze zawczasu zaopatrywało rolników w dorodne i plenne odmiany zboża, aby celem poznania, które odmiany najlepiej nadają się dla waszej okolicy do uprawy, złożyło w powiecie stację doświadczalną dla uprawy zbóż siewnych.

Nie żalcie nigdy wydatków na dobre nasienie, bo one wam wrócą się stokrrotnie.

O podniesienie kultury rolnej.

Dnia 22 go ub. m. w Ministerstwie Rolnictwa odbyła się pod przewodnictwem p. Ministra Kiernika narada, poświęcona sprawie sfinansowaniu akcji dotarczenia rolnictwu nawozów sztucznych. W naradzie wzięli udział przedstawiciele instytucji finansowych, organizacji rolniczych i rolniczo-handlowych. Uznano konieczność obniżenia stopy procentowej kredytów udzielonych na zakup nawozów sztucznych, ustalono, iż należy ustawowo uregulować akcję nawosową drogą specjalnych fundusów, zarządzanych z ramienia Państwowego Banku Rolnego. Podkreślano konieczność zapewnienia wolnego wywozu zboża, wyprodukowanego przy żywieniu nawozów sztucznych i udzielenie pomocy państwowej na zakupy nawozów ocyzionych zagranicą. Ustalono wyliczone udziały organizacji rolniczo-handlowych w wykonaniu projektu ustawy o pobieraniu podatku w zbożu.

Kainit trucizną dla drobiu.

W porze obecnej, kiedy się zbliża czas stosowania kaimitu na łąki i pod zasiewy wiosenne, na czasie będzie zwrócić uwagę rolników, że należy się z tym sztucznym nawozem nader ostrożnie obchodzić. Pomijając szkodę, jaką gospodarstwo ponosi przez nie dbałe obchodzenie się z nim i rozsypanie po podwórzu, w czasie wywożenia w pole, gradki kaimitu, wyglądające pozornie jak kamyczki bywają często połykane przez kury.

Stwierdzono zaś, że 3 — 4 gramowa grupka kaimitu powoduje śmierć kury wskutek zatrucia.

Zapotrzebowanie sera dla wojska.

Ministerstwo Spraw Wojskowych, mając na oku interes mleczarstwa krajowego, projektuje wprowadzić w racje żywnościowe armji także ser chudy w rodzaju imitacji serów harszeńskich, sera w cegiełkach, kwarciu itp. Pomyśl ten zasługuje na wielkie uznanie, ponieważ ser jako składnik żywnościowy bardzo smaczny i pożywny, może częściowo zastąpić smalec amerykański i ślądzie, przeważnie pochodzenia obcego, i tem samem przyczynić się do podniesienia produkcji i przemysłu krajowego.

Redaktor naczelny: Leon Formalski
Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tebolski.
Drukarnia i zakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojaleszch.